Súd:	Okresný súd Piešťany
Spisová značka:	13P/29/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2518200315
Dátum vydania rozhodnutia:	26. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jana Tvrdá
ECLI:	ECLI:SK:OSPN:2019:2518200315.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Janou Tvrdou, vo veci starostlivosti súdu o mal. X. Q., Z.. XX.XX.XXXX, v konaní zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: J.K. Q., H. Q., K. X. Š. a otec neuvedený, za účasti M. P., H.D. Q., K. X. K., I. R. XXX/XX a za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany o pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností, zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, ustanovenie za poručníka, a o určenie vyživovacej povinnosti zo strany matky k mal. dieťaťu takto

r o z h o d o l :

Pozastavuje sa výkon rodičovských práv a povinností matke J. Q. vo vzťahu k mal. X. Q.A., Z.. XX.XX.XXXX.
Zrušuje sa náhradná osobná starostlivosť M. P., do ktorej bola maloletá X., Z.. XX.XX.XXXX zverená uznesením Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/47/2016-104 zo dňa 15.03.2017.
Súd ustanovuje za poručníka maloletej X., Z.. XX.XX.XXXX M. P., Z.. XX.XX.XXXX, B. K., I. R. XXX/XX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú X. osobne starať, zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju a spravovať jej majetok.

Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Poručníčka je povinná podávať súdu správu o nakladaní s majetkom maloletej X. a správu o maloletej X. dva krát ročne a to vždy k 30.06. a 31.12. v každom kalendárnom roku a to vždy za uplynulých 6 mesiacov.
Matka je povinná prispievať na výživné pre maloletú X. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku v časti ustanovenia M. P. za poručníčku maloletej X..
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Na tunajší súd bol dňa 14.02.2018 doručený podnet na začatie konania vo veci pozastavenia výkonu rodičovských práv a povinností matke k mal. X. s tým, že za poručníka mal. X. bude ustanovená M. P., ktorá bude zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju a spravovať jej majetok, bude sa o mal. X. osobne starať.
2. Uznesením Okresného súdu Piešťany, č.k. 13P/29/2018-18 zo dňa 26.03.2018, ppl. 11.12.2018 súd začal bez návrhu v súlade s § 23 ods. 2 CMP konanie vo veci pozastavenia výkonu rodičovských práv a povinností matky k mal. X. a ustanovenia poručníka maloletej.
3. Matka mala predvolanie na pojednávanie vykázané riadne a včas, na pojednávanie sa nedostavila, svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila a ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, v predmetnej veci sa nevyjadrila. Preto súd pojednával v jej neprítomnosti.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil rodný list mal. X., oboznámil lustrácie v registri priestupkov, registri trestov GPSR, katastri nehnuteľností, správy Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava, pobočka Galanta, správu ÚPSVaR Nové Zámky pracovisko Šaľa, správu o povesti od obce Trebatice, správy ÚPSVaR Piešťany, listinné dôkazy na preukázanie nákladov na bývanie, potvrdenie o zdravotnom stave, ako i ostatný obsah spisu.
5. Takto bolo súdom zistené, že uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/47/2016-104 zo dňa 15.03.2017, ppl. 19.04.2017 bola mal. X. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti M. P., matka bola zaviazaná prispievať na výživné pre mal. X. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na účet príslušného ÚPSVaR.
6. Mal. X. má 6 rokov, navštevuje MŠ, zdravotné problémy vážneho charakteru nemá žiadne.
X. M. P. vo svojej výpovedi ako účastníčka konania uviedla, že mal. X. má u seba od jej 15 mesiacov veku, ale rozhodnutím súdu ju má v náhradnej osobnej starostlivosti od 03/2017, otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený, matka od roku 2016 sa vôbec nezaujíma o X., neplní si ani vyživovaciu povinnosť, ani raz jej nezavolala za toto obdobie, nepokúšala sa ju ani kontaktovať. Vie uviesť, že matka má zdravotné problémy psychického charakteru, aj bola liečená. Chcela by a súhlasí s tým, aby vykonávala X. poručníčku, X. už teraz pôjde od 09/2019 do 1. ročníka ZŠ a potrebovala by za ňu konať, nakoľko otec je neuvedený a s matkou sa nedá skontaktovať. Chcela by byť poručníkom, ktorý sa bude o dieťa aj osobne starať. Čo sa týka majetkov maloletej X., táto nemá vo vlastníctve žiaden majetok výraznejšej hodnoty, ktorý by bolo potrebné spravovať. Bývajú s manželom a plnoletou dcérou I. v K. v rodinnom dome, ktorý majú s manželom v BSM, má jednu vyživovaciu povinnosť k dcére I., ktorá navštevuje VŠ. S X. nemá žiadne problémy, navštevuje MŠ, t.č. sa tam už nič neplatí ani za stravu ani poplatok, pracuje ako profesionálny rodič s priemerným mesačným zárobkom v čistom 698,35 eur. Podľa jej vedomostí matka má dve vyživovacie povinnosti k deťom X. a Q., ktorá je síce plnoletá, ale stále navštevuje školu. Matka má ešte ďalšie tri deti ale tie už sú samostatne zárobkovo činné. S X. nemá žiadne zvýšené výdavky, má dobrý zdravotný stav. Čo sa majetkov týka, majú s manželom v BSM rodinný dom, v ktorom aj bývajú a osobné motorové vozidlo. Náklady na bývanie uhrádzajú s manželom mesačne vo výške do 100 eur. Má dobrý zdravotný stav. X. ju oslovuje mama a jej manžela otec, mal. X. však vie, že má aj mamu biologickú, ale nechce sa s ňou kontaktovať. Čo sa týka záznamu v odpise z registra trestov, ešte v roku 1985, tak to ona ešte na škole keď bola, kamarátke doniesla sponky z Poľska, ktoré si ona zakúpila od nej, to má však už zahladené a v roku 1988 mala autonehodu, ktorú spôsobila, nebola však pod vplyvom alkoholu, mala zákaz činnosti viezť motorové vozidlo, ale má to už tiež zahladené, bolo tam ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dospelý muž jej skočil pred auto. Uviedla, že ani matka ani nikto z rodiny sa o X. nezaujíma, na súrodencov sa X. vôbec nepýta, nekontaktuje, nie sú tam žiadne citové väzby, X. vie, že má matku, ale nezaujíma sa o ňu, nemá záujem sa s ňou stretnúť, X. nemá žiaden majetok, prišla z detského domova.
8. Kolízny opatrovník uviedol, že vzhľadom k tomu, že matka dlhodobo neprejavuje žiaden záujem o mal. X., ani nikto z rodiny, nie je možné sa s matkou skontaktovať a preto považujú v záujme maloletej pozastavenie rodičovských práv, keďže nevedia kde sa matka zdržiava a bolo by potrebné vykonať nejaký úkon, nebolo by toto možné, takže tu vidia záujem mal. X. a čo sa týka závažnej prekážky, majú vedomosť, že matka má zlý zdravotný stav, avšak nepodarilo sa im s ňou ani raz skontaktovať, matka už od roku 2010 má zdravotný záznam o psychiatrickej poruche ohľadom psychiatrickej poruchy - nešpecifikovanej s bludmi, pričom podľa spisovej dokumentácie sa nelieči, v tomto vidia závažnú prekážku, tiež v nezáujme matky o dieťa a nemožnosť matku kontaktovať. Vzhľadom k tomu, že predtým bolo rozhodnuté o nariadení NOS, odporúčajú, aby súd pri rozhodovaní o ustanovení poručníka rozhodol aj o výkone osobnej starostlivosti, to znamená o poručníkovi, ktorý bude zabezpečovať nielen výchovu, ale bude maloletú aj zastupovať a spravovať jej majetok, bude vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa. Doporučujú pozastaviť výkon rodičovských práv ako uvádzali v podnete a čo sa týka vyživovacej povinnosti, tu navrhujú ponechať v platnosti predchádzajúce uznesenie 13P/47/2016, ponechať minimálne výživné, ktoré by matka naďalej platila k rukám úradu práce.
9. Prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany uviedol, že s poukazom na vykonané dokazovanie v danej veci ako i oboznámený spisový materiál, má za to, že sú splnené zákonné podmienky pre pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností matke, J. Q. vo vzťahu k mal. X. Q., zároveň navrhuje ustanoviť M. P. I.a poručníka mal. X., ktorá bude zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju a spravovať jej majetok, zároveň sa bude o ňu aj osobne starať, zároveň navrhuje rozhodnúť čo sa týka vyživovacej povinnosti v rozsahu ako navrhol kolízny opatrovník.
10. Zo správy ÚPSVaR Piešťany zo dňa 09.04.2019 vyplynulo, že mal. X. nevlastní žiaden majetok.
11. Zo správy o povesti od Obce K. zo dňa 25.03.2019 vyplynulo, že M. P. žije spolu s rodinou na adrese K., I. R. XXX/XX, manželia žijú usporiadaným životom, neboli na nich podané žiadne sťažnosti ani iné

podania, v obci požívajú dobrú povesť, manželia vlastnia v BSM nehnuteľnosť - rodinný dom, súp. č. XXX, obci riadne platia všetky miestne dane a poplatky.
12. Z odpisu Registra trestov GP SR vyplynulo, že M. P. má dva záznamy z roku 1985 a 1988, pričom v oboch prípadoch sa na ňu hľadí, akoby nebola odsúdená.
13. Podľa § 38 ods. 1 Zákona o rodine, ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností.
14. V zmysle Zákona o rodine sú hmotnoprávnymi podmienkami pre pozastavenie existencia závažnej prekážky, ktorá rodičovi bráni vykonávať rodičovské práva a povinnosti, a skutočnosť, že si pozastavenie vyžaduje záujem dieťaťa, obe musia byť naplnené kumulatívne. Za závažnú prekážku možno považovať dlhodobé odlúčenie od dieťaťa pre štúdium, výkon povolania, zlý zdravotný stav, výkon trestu odňatia slobody, použitie tohto opatrenia sa neodôvodňuje vinou rodiča , ale záujmami dieťaťa.
15. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.
16. Podľa § 56 ods. l Zákona o rodine, ak obaja rodičia mal. dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností, alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví mal. dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.
17. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o mal. dieťa. Ak sa poručník o mal. dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.
18. Podľa § 58 ods. l Zákona o rodine v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati.
19. Podľa § 58 ods.2 Zákona o rodine správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

20. Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.
21. Podľa § 58 ods. 4 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.
22. Podľa § 58 ods. 5 Zákona o rodine za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

23. Podľa § 58 ods. 7 Zákona o rodine medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

24. V danom prípade mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že mal. X. bola uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/47/2016-104 zo dňa 15.03.2017 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti M. P., matka bola zaviazaná prispievať na výživné pre mal. X. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na účet príslušného ÚPSVaR. Ďalej mal súd v konaní za preukázané, že matka sa o mal. X. dlhodobo absolútne nezaujíma, má zlý zdravotný stav, zdržiava sa t.č. na neznámom mieste, pričom poukazujúc na všetky vyššie uvedené skutočnosti ako i záujem mal. dieťaťa, dospel súd v danom prípade k záveru, že je tu dôvod na pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností matke vo vzťahu k mal. X., a to v súlade s obsahom § 38 ods. 1 Zákona o rodine.
25. V súlade s obsahom § 56 ods. 1 Zákona o rodine, keďže matke bol pozastavený výkon jej rodičovských práv a povinností, pričom otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený, bolo potrebné ustanoviť mal. X. poručníka, ktorý bude zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju a spravovať jej majetok. Kolízny opatrovník navrhol ustanoviť do tejto funkcie M. P., ktorá s ustanovením do funkcie poručníka mal. X. súhlasila a keďže spĺňala všetky predpoklady, súd rozhodol tak, že ju ustanovil mal. X. za poručníčku, ktorá je oprávnená a povinná sa o mal. X. osobne starať, zabezpečovať jej výchovu, zastupovať ju a spravovať jej majetok.

26. Zákon o rodine rozlišuje poručníctvo spojené s osobnou starostlivosťou o mal. dieťa a poručníctvo bez tejto osobnej starostlivosti. Dôvody na ustanovenie poručníka môžu vzniknúť aj po rozhodnutí súdu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti či pestúnskej starostlivosti, v takom prípade môže súd ustanoviť osobu, ktorá vykonáva náhradnú osobnú starostlivosť, alebo pestúna za poručníka a v tomto rozhodnutí zároveň zruší predchádzajúce rozhodnutie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti bolo preto v danom prípade potrebné zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť M. P., do ktorej bola mal. X. zverená.
28. Súdom bolo zistené, že mal. X. nevlastní žiaden majetok, ktorý by bolo potrebné spravovať.
29. V súlade s § 58 ods. 1 Zákona o rodine súd v rozhodnutí poručníčke stanovil lehoty, v ktorých je povinná súdu predkladať správy o nakladaní s majetkom mal. X. a správy o mal. dieťati, a to dva krát ročne a to vždy k 30.06. a k 31.12. v každom kalendárnom roku a to vždy za uplynulých 6 mesiacov.

30. V zmysle § 62 ods. 2 Zák. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

31. V zmysle § 62 ods. 3 Zák. o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

32. V zmysle prijatého ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine už neexistuje výnimka z povinnosti súdu uložiť rodičovi mal. dieťaťa plniť výživné aspoň v minimálnej miere danej citovaným zákonom. Pokiaľ rodič nebude túto súdom určenú povinnosť plniť (je vo väzbe, v ústave zdravotníckej starostlivosti, invalidný alebo nespôsobilý pracovať z iného dôvodu), hoci aj bez svojho zavinenia - budú nároky dieťaťa chránené cestou fondu náhradného výživného. T.č. je výška minimálneho výživného 28,08 eur mesačne.
33. Podľa § 62 ods. 5 Zák. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči mal. dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká, a preto súd určil vzhľadom na obsah spisu vyživovaciu povinnosť zo strany matky k dieťaťu v súlade s § 62 ods. 3 Zákona o rodine, a to v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku v časti ustanovenia M. P. za poručníčku mal. X., poukazujúc pritom i na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý uviedol, že navrhujú ponechať minimálne výživné, ktoré by matka naďalej platila k rukám úradu práce. Vyživovaciu povinnosť v minimálnej výške súd určil matke vzhľadom k tomu, že táto nie je vedená v evidencii Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, je nemajetná, poukazujúc na obsah spisu, ako i vyjadrenie M. P., má spolu dve vyživovacie povinnosti k deťom X. a Q., ktorá je už plnoletá, ale stále navštevuje školu, ďalšie tri deti matky sú už samostatne zárobkovo činné.
36. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.
37. O náhrade trov konania účastníkov bolo rozhodnuté v zmysle § 52 CMP.
38. Po vyhlásení a odôvodnení rozsudku a po poučení o opravnom prostriedku sa M. P., kolízny opatrovník a prokurátor OP Piešťany vzdali práva podať proti nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje - na Okresnom súde Piešťany / štvormo /.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.
Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.
V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.
Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Účastníci konania, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, toto právo nemajú.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení, resp. návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku - Výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, t.j. v konaniach pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.